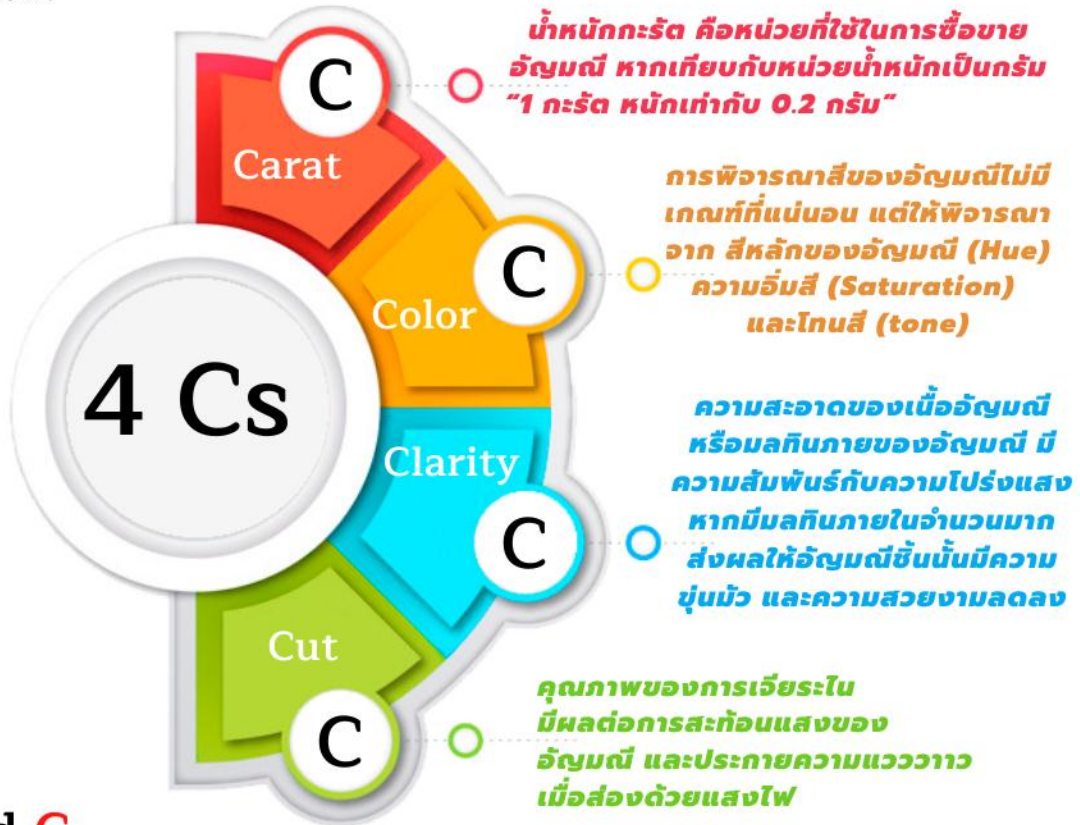

เทคนิคการเลือกซื้ออัญมณี

ในการเลือกซื้ออัญมณีทั้งผู้ซื้อและผู้ขายควรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของอัญมณี ที่รู้จักกันดีคือหลัก 4Cs หลักการนี้ประกอบด้วย

and C

Certificate - เพื่อความมั่นใจในการซื้อขายควรเรียกหาใบรับรองอัญมณีทุกครั้ง

Carat น้ำหนักกะรัต การซื้อขายอัญมณีที่เจียรระโนแล้ว ใช้หน่วยของน้ำหนักเป็น "กะรัต" หากเทียบกับหน่วยน้ำหนักเป็นกรัม "1 กะรัต หนักเท่ากับ 0.2 กรัม" การซื้อขายพลอยทั่วไปนั้นใช้น้ำหนักในการคำนวณราคา บอกราคาต่อหนึ่งกะรัต เช่น พลอยกะรัตละ 100 บาท ถ้าพลอยหนัก 0.5 กะรัต พลอยเม็ดนี้ก็จะราคา 50 บาท ทั้งนี้ราคาต่อกะรัตของพลอยจะไม่ได้เท่ากันทุกขนาด อัตราราคาจะเพิ่มขึ้นตามขนาด ความหายากและความต้องการของตลาด

ตัวอย่างราคาพลอยชนิดเดียวกันที่มีน้ำหนักไม่เท่ากัน ราคาจะเพิ่มทวีคูณเนื่องจากพลอยขนาดใหญ่จะพบได้ยากกว่าพลอยขนาดเล็ก ยกตัวอย่างเช่น

น้ำหนักต่อเม็ด 1-2 กะรัต	ราคากะรัตละ 100 บาท
น้ำหนักต่อเม็ด 3-5 กะรัต	ราคากะรัตละ 1,000 บาท
น้ำหนักต่อเม็ด 5-7 กะรัต	ราคากะรัตละ 5,000 บาท

Color: สี พลอยแต่ละชนิดจะมีสีหลักเฉพาะตัว เมื่อพูดถึงสีแดงของทับทิมก็ต้องเป็นสีแดงที่ไม่มีสีน้ำตาลเจือ แต่ถ้าเป็นสีแดงของโกเมนผู้ที่คุ้นเคยกับพลอยก็จะเข้าใจตรงกันว่าเป็นสีแดงมีด อย่างไรก็ตามการใช้คำบรรยายว่า “แดงแก่ก่าโกเมนเอก” ดังนั้นการสื่อสารเรื่องสีระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อควรมีสื่อกลาง การให้ข้อมูลหรือการสื่อสารที่ทำให้เข้าใจตรงกัน ในการพิจารณาสี สถาบันอัญมณีศาสตร์แห่งอเมริกา (GIA) กำหนดระบบการวิเคราะห์สีไว้ 3 ส่วน คือ

1. สีหลัก (Hue) สีของพลอย (body color)
2. โทนสี (Tone) ความมืดสว่างของสีหลัก (darkness or lightness) พลอยสีสวยโทนสีไม่ควรอ่อน หรือมืดจนเกินไป
3. ความอิ่มตัวของสี (Saturation) ความเข้มหรือความบริสุทธิ์ของสี (intensity or purity of color)

การพิจารณาสีอัญมณีควรใช้แสงไฟที่มีสีใกล้เคียงกับแสงอาทิตย์ (แสงขาว : Daylight) สามารถใช้หลอดไฟแสงเดย์ไลท์ (6500K Daylight) ในการดูสีอัญมณีได้ การดูสีต้องพิจารณาจากทางด้านหน้าอัญมณีเป็นสำคัญ

Clarity ความสะอาดของเนื้อพลอยสัมพันธ์กับการผ่านแสง (Transparent) พลอยที่มีมลทิน (inclusion) ในเนื้อจะทำให้มีลักษณะขุ่นมัวมากขึ้นตามปริมาณมลทิน ทั้งนี้เป็นเรื่องปกติที่พลอยจะมีมลทินมลทิน คือ สิ่งที่พบในเนื้อพลอย อาจเป็นผลึกแร่ ของเหลว ช่องว่าง รอยแตกในเนื้อพลอย หรือร่องรอยการเจริญเติบโตของผลึก

ข้อดีของมลทินคือใช้เป็นข้อบ่งชี้ว่าเป็นพลอยธรรมชาติ พลอยสังเคราะห์ พลอยผ่านการปรับปรุงคุณภาพ หรือแหล่งที่มาของพลอย

ข้อเสียของการมีมลทินในพลอยจำนวนมากคือทำให้พลอยมีความขุ่นมัว หรือมลทิน ที่เป็นผลึกสีเข้มจะเห็นได้เด่นชัดจึงลดความสวยงามของพลอยลง ในภาษาไทยจึงเรียก inclusion ว่ามลทิน แต่ก็มี inclusion บางชนิดที่ทำให้พลอยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากทำให้พลอยแสดงปรากฏการณ์ทางแสง เช่น พลอยสตาร์ พลอยตาแมว หรือพลอยที่เห็นลักษณะระยิบระยับเนื่องจากมีมลทินแร่ขนาดเล็กที่สะท้อนแสงได้

Cutting การเจียรระไน และรูปร่างของพลอย ความสวยงามของพลอยส่วนหนึ่งเกิดจากการกำหนดรูปร่างและเจียรระไนที่ได้สัดส่วน เราจะไม่เห็นปรากฏการณ์ทางแสงของพลอยสตาร์ พลอยตาแมว ถ้าไม่เจียรระไนแบบหลังเบี้ย การเจียรระไนสัมพันธ์กับน้ำหนักพลอย ซึ่งจัดว่ามีความสำคัญเป็นอันมาก เพราะการซื้อขายพลอยนั้นใช้น้ำหนักในการคำนวณราคา ช่างเจียรระไนจะเจียรระไนเพื่อรักษาน้ำหนักพลอยเป็นหลัก ปัจจุบันมีการใช้โปรแกรมการออกแบบเหลี่ยมเจียรระไนเพื่อนำมาเน้นความสวยงาม ให้พลอยแสดงประกายมากที่สุด

Certificate ใบรับรองอัญมณี เพื่อความมั่นใจในการซื้อขายอัญมณีผู้ซื้อควรเรียกดูใบรับรองอัญมณีจากผู้ขาย ซึ่งเป็นเอกสารยืนยันชนิดของอัญมณีนั่น ๆ ในปัจจุบันมีสถาบันและหน่วยงานด้านอัญมณีเปิดให้บริการออกใบรับรองอัญมณีมากมาย ทำให้ผู้ซื้อและผู้ขายสามารถเลือกใช้บริการได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

อ้างอิง : <http://ploychan.chanthaburi.buu.ac.th>

